

A hazug politika csődbe visz

Beszélgetés Kövér Lászlóval a szélsőségekről

Csurka István politikai röpirata hatalmas hullámokat vert a közéletben. A viták róla ma sem csitulnak. Csurka törekvéseivel határozott hangon szállt szembe Kövér László a Fidesz képviselőjében. A képviselőt egyebek között arról kérdeztük: teret nyerhetnek-e a békés rendszerváltáshoz méltatlan, erőszakos szándékok, elszabadulhatnak-e a közveszélyes indulatok Magyarországon?

Az alkotmányosság síkján

- Az ön parlamenti beszéde óta újabb „tanulmány” jelent meg a Csurka szellemiségét hordozó Magyar Fórumban, ezúttal Zacsék Gyula tollából.

- Soha nem hittem, hogy Csurka írása csupán magánaké volt. Mögötte áll az MDF megmaradt tagságának többsége, és ez a frakcióra is igaz.

- Ezek szerint kizárólag a párt első emberének, a miniszterelnöknek a tekintélyen múlik, hogy demokratikusan működik-e a kormányt?

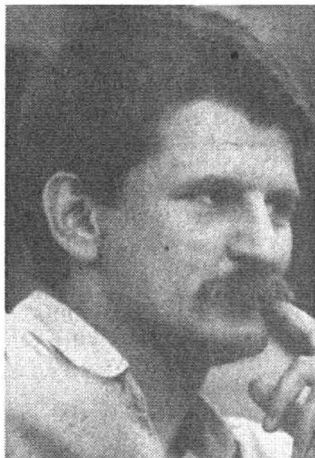
- Antall Józsefnek mint történéznek és mint politikusnak is tudnia kell: az MDF-en belül az ő személye a garanciája annak, hogy Csurka nézetei - amelyeket magam is a legújabb kori náciizmus magyarországi alapvetésének tartok - ne vegyék át az uralkodó szerepet a legnagyobb kormányzó pártban. Ha ez megtörténik, akkor akár formálisan legális keretek között is szélsőségre tudják sodorni a kormány politikáját. A miniszterelnök urat demokratának tartom, ám a történelmi példák azt mutatják: a személyes biztosítékok önmagukban nem sokat érnek.

- Elég erősek-e társadalmunkban az alkotmányos garanciák a demokrácia védelmére?

- Ameddig a folyamatok az alkotmányosság síkján mozognak, addig nem kell tartanunk szélsőséges hatalomátvételtől. Ugyanakkor szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy a diktatúrák a legkritikább esetben szoktak alkotmányos úton megszületni.

- Ön szerint Antall József nem asszisztálna semmiféle diktatúrához. Mivel magyarázza mégis a miniszterelnök óvatos elhatárolódását Csurka gondolatától?

- A miniszterelnök úr felemás reagálása a történetekre az MDF belső erőviszonyainak a következménye és csődje annak a politikának, amely megpróbál egyensúlyozni a teljesen összeegyeztethetetlen irányzatok között. Ez sajnálatos hagyománya a magyar politika történetének. Elég, ha *Horthyra* vagy akár *Kádárra* gondolunk. Ez a szerintem valós történelmi párhuzam nem kecségtet semmi jóval. Kiderült, hogy Horthy is képtelen volt összeegyeztetni a háborúzni vágyó erőket azokkal, akik ki

BÁNHALMI JÁNOS FELVÉTELE

akartak maradni a háborúból. Vagy - s most már a kádári időszakról beszélek - nem lehetett összemenni a velejég konzervatív, sztálinista irányvonal képviselőit azokkal, akik kompromisszumkész reformgondolkodást vittek az MSZMP-be. A teljesen különböző irányzatok csak úgy férnek meg egy pártban, ha hol az egyik, hol a másik kap tényleges hatalmat. Ez a politika pedig - ahogyan *Bibó* is leírja - hazugságokra épül és szükségszerűen visz csődbe.

- A kormány hivatalos nyilatkozatát is kévsnek tartja?

- A nyilatkozat nem tett mást, mint egyenlő mértékben kiprocizta a felelősséget, és felsorolta: ki mindenki bűnös abban, hogy Csurka írása megszülethetett. Márpedig minden olyan törekvés, amely Csurkáról és az MDF-ről másra akarja hárítani a felelősséget, az a szerzővel való cinkosságvállalásra utal.

Közveszélyes játék

- Miért éppen most lendült ilyen erőteljes támadásba az MDF alelnöke? - Csurka most látta be, hogy ez az MDF szabad választásokon még egyszer nem nyerhet. Ahhoz is az utolsó pillanatban vannak, hogy a kormány ellen irányuló szociális és egyéb elégedetlenséget bünbakképzéssel tereljék el.

- Ez közveszélyes játék...

- Az. Következmenyei kiszámíthatatlanok. Csurka azonban nem is számol a következményekkel. Neki semmi sem drága azért, hogy az MDF-en belül és az egész országban az általa képviselt politika diadalmaskodjék.

- Fehér Ferenc és Heller Agnes lapunkban a „polgárháború provokálásának” nevezték Csurka „nehány gondolatát”.

- Teljesen egyetértek veled.

- Mennyire komoly a szélsőségszervezetek Magyarországon?

- Napi közvetlen formájában egyelőre nem fenyeget.

- Ezzel mintha önmagának mondana ellent...

- Az a kérdés, hogyan válaszol a társadalom a „polgárháború provokálására”. Személyes tapasztalataim szerint a társadalomnak az a része, amely mérsékelt és nem hajlamos a szélsőségekre, egyszerűen megriadt ettől a röpirattól. Történelmi emlékek idéződtek fel benne, és szerintem semmiképp sem lesz közreműködője egy szélsőjobbaldali fordulatnak. Csurka nézeteit kiveti magából a józan közgondolkodás, és talán a politikai élet sem tűri meg sokáig azokat, akik bármilyen, akaratát ellenére akarják „boldogítani” a többséget a kisebbség terrorjával. Nem hitegethetjük persze magunkat azzal, hogy be vagyunk oltva a szélsőségek ellen. Ezért kell minden konstruktív erőnek, a közvéleménynek határozottan fellépni és véleményt nyilvánítani a demokrácia ellen ható kezdeményezésekkel szemben.

Pártérdeken felülemelkedve

- A többpárti demokráciáknak az állampolgárok érdekeit, politikai szándékait jórészt a pártok fejezik ki. A legújabb közvélemény-kutatás szerint Magyarországon a legtöbben a Fideszben bízunk, valószínűleg tehát elsősorban önmaguktól várják, hogy politikai eszközökkel, határozottan szálljanak szembe a demokráciát és az ország nemzetközi hírnevét is romboló szélsőségekkel.

- A Fidesznek nincs kormányzati hatalma. De megőrzött tekintélyünkkel és a hiteles szavak erejével is mindent megteszünk azért, hogy a náci ihletű, ásatag, leszerepelt és mégis a szó szoros értelmében életveszélyes ideológiák semmiképpen ne nyerjenek teret. Sajnos, a kilátástalanság, az életkörülmények romlása kedvez ezeknek a nézeteknek. Csurka éppen ezeket a potenciális gyűnyanyagokat építette be a saját bombájába.

- Elképzelhető, hogy a Csurka-pamfletben rejlő veszély elleni föllépés során kezelebb kerülnek egymáshoz az ellenzéki pártok?

- Nincs mód ennél közelebb kerülni egymáshoz. A fontos kérdésekben szükség esetén egyeztetjük a véleményünket. Másfél évvel a választások előtt azonban ellenzéki koalíciót alkotni értelmetlen dolog volna. Ez nem összefogná és megköszönőzná, hanem szétforgácsolná az ellenzék erejét. Olyan kompromisszumokat kellene ebben az esetben kötni, amelyek minden pártot megrovidítenének. Azt azonban biztosra veszem, hogy a társadalom konstruktív erői a pártérdeken felülemelkedve lépnek fel együtt a szélsőségek ellen.

Hajba Ferenc